

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 41646

Letna naročnina, Italija Lir 32.000

Letna inozemstvo Lir 50.000

Letna inozemstvo, USA dol. 35

Poštno čekovni račun: štev. 11234499

Leto XXXIX. - Štev. 6 (1935)

Gorica - četrtek, 5. februarja 1987 - Trst

Posamezna številka Lir 700

Naše narodne skrbi

VEČ SMRTI KOT ROJSTEV

Pretekli teden so bili italijanski dnevnik polni člankov o podatkih Državnega statističnega urada, ki so pričali, da je bilo lansko leto v Italiji več smrti kot rojstev, tj., da je bil naravni prirastek v državi pod ničlo. In to prvič v zgodovini. Italija se je s tem pridružila ZR Nemčiji in Danski. Padec rojstev je bil v zadnjih 15 letih stalen od leta do leta; npr. leta 1972 se je rodilo 16 otrok na tisoč prebivalcev, lani 9,6, torej niti 10 rojstev na tisoč prebivalcev.

Slično podobo nudijo poroke. Teh je vsako leto manj. V omenjenem obdobju je leta 1972 prišlo 7,7 na tisoč prebivalcev, lani pa le 4,5 na tisoč prebivalcev.

Statistika ne pove, koliko je bilo razporok in zakonskih ločitev, vendar je znano, da se število le-teh veča iz leta v leto, prav tako število »svobodnih« zakonskih zvez, ko dva živita zakonsko življenje brez cerkvene in brez civilne poroke.

Sedaj je pred parlamentom zakonski osnutek, ki določa, da za ločitev zakona zadostujejo tri leta ločenega življenja in ne več pet kot do sedaj. Osnutek bo gotovo odobren, ker se zanj zavzemajo skoro vse stranke.

Število smrti je pa že 15 let skoro stalno; suče se okrog 10 na tisoč prebivalcev, kaka desetina odstotka več ali manj.

Ko časopisi poročajo o teh podatkih, nič ne povedo, da je upadanju rojstev kriv predvsem prostovoljni splav ali abortus. Saj njega število dosega še skoro polovico rojstev. To se pravi, da je spočetih otrok približno toliko kot pred 15 leti, rojstev pa je manj zavoljo prostovoljnih splavov.

VEDNO MANJ NAS JE

In kako je glede tega pri naši slovenski narodni skupnosti? Nič boljše kot v ostali državi, prej slabše. Glede treh slovenskih občin v goriški pokrajini so podatki za leto 1986 naslednji:

Števerjan: rojeni 4, umrlih 8, porok 6. (Prebivalcev 850).

Občina Sovodnje: rojenih 9, umrlih 18, porok 10. (Prebivalcev 1.750).

Občina Doberdob: rojenih 7, umrlih 11, porok 9. (Prebivalcev 1.400).

Iz statistike je razvidno, da smo glede rojstev daleč pod državnim povprečjem, smrti in poroke se pa bližajo državnemu povprečju. Saldo je v vseh treh občinah negativen: več smrti kot rojstev.

Tudi če nimamo statističnih podatkov glede Tržaške, smemo sklepati, da tudi tam ni nič boljše, prej slabše stanje kot na Goriškem.

Tako velik padec rojstev se že občutno pozna pri vpisih v slovenske osnovne šole in otroške vrtce. V goriški občini je bil predvpis naslednji: ul. Brolo 13 (lani 11), ul. V. Veneto 2 (7), Standerž 4 (16), Podgora 0 (3), Pevma 4 (6), Števerjan 5 (5), Plešivo 4 (1), Doberdob 9 (10), Jamlje 0 (otroci obiskujejo šolo v Doberdobu), Romjan 1 (4), Sovodnje 8 (8), Rupa-Peč 4 (4), Vrh 3 (1). Skupno 58 otrok, lani 66.

Kaj nas čaka? Sedaj zapiranje razredov in otroških vrtcev. Proti letu 2000 bomo imeli šolske zgradbe, toda v njih bomo otroke šli na prste, če gre z rodnostjo naših družin tako naprej kot v zadnjih 15 letih.

Nekateri se tolažijo, češ da je na italijanskih šolah podoba enaka. Res, tudi tam ni nič boljše, toda italijanskega naroda je 57 milijonov, nas Slovencev v Italiji pa le nekaj deset tisoč. Poleg tega imajo Italijani svoj jug, kjer je še vedno dovolj rojstev, da polnijo luknje na severu, mi pa tega nimamo. Po tej poti naprej bomo torej imeli šolske zgradbe, toda brez otrok.

NOVI POJAVI NARODNOSTNE NESTRPNOSTI

Pri tem se pridružuje še ena skrb, in sicer pojav italijanskega šovinizma. Od Božiča dalje prisostvujemo izbruham narodnostne nestrpnosti, ki smo o njih menili, da so zatonili enkrat za vselej.

Začelo se je pri božični polnočnici pri Sv. Justu v Trstu, ko je škof Bellomi storil samo svojo dušnopastirsko dolžnost, da je raznim narodnostim voščil v njihovih jezikih. Nekaterih prisotnih ni motilo voščilo v grščini in nemščini, motilo jih je, da je voščil po slovensko in hrvaško. Kajti nekateri Tržičani imajo radi Angleže, Amerikance, Nemce, Grke, sprejeli bi celo Hotentote, samo Slovanov ne. Zato so pri polnočnici razgrajali pred cerkvijo sv. Justa.

Tem pobalinom je na Novo leto ponudil roko sam župan Staffieri, ko je v gledališču Rossetti ponovil staro frazo: Nella patria di Rossetti si parla solo italiano. Mož ni še toliko star, da bi ne vedel, kdo je take napise dal nabiti po stenah tržaških in goriških trgovin. Čudno, da se je prvi mož tržaškega mesta tržaškega mesta tako daleč spozabil!

Tržaški dogodki so imeli svoje posledice tudi v Gorici, ko so neznanci popackali cerkev sv. Ivana z napisi proti Slovincem. Skoro kot bi bili znova v času črne diktature in ne v Italiji, kjer vsi prisegajo na demokracijo, tudi župan Staffieri, saj je bil izvoljen na demokratičnih volitvah.

Res je, v izvoljenih upravnih telesih, tako v Trstu kot v Gorici, so te pojave moralno obsodili, toda dejstva pričajo, da sta šovinizem in protislovensko razpoloženje še močno zakoreninjena v neklih plasteh italijanskih sodržavljanov tu ob meji.

KRČENJE SLOVENSKEGA OZEMLJA

In še ena skrb je tu: Ozemlje, kjer naša narodna skupnost živi strnjeno naseljena, se vedno bolj krči. Kradajo nam ga za vse potrebne in nepotrebne javne usluge: za nova naselja, za nove tovarne, za nove ceste, sedaj za sinhrotron v Bazovici in za širjenje tovarne v Sovodnjah. Delajo z nami kakor njega dni Judje z Arabci v Palestini, da so nazadnje Arabci ostali brez zemlje in brez domovine. Tudi na lastni zemlji! To naj bi se čimprej zgodilo tudi z našo narodno skupnostjo v Italiji.

Našeli smo nekaj naših skupnih tegob ob začetku novega leta. Niso nove in tudi ne izvirne. Pozivajo pa nas, da še bolj strnemo svoje sile vsi, kar nas je, v obrambi naše zemlje in narodne časti. Toda predvsem morajo mlade družine izpričati, da hočejo živeti in ne se udušiti v modernem potrošništvu ter življenjskem materializmu.

K. HUMAR

Zaključek Tedna edinosti v Rimu

Ob koncu Tedna molitve za edinstvo je sv. oče, kot je to že postal običaj, 25. januarja v baziliki sv. Pavla vodil molitve za krščansko edinstvo. Pri večernem bogoslužju v omenjeni cerkvi se je ustavil ob spreobrnitvi apostola narodov sv. Pavla. Ko je videl, da se med člani prvga krščanskega občestva razvija strankarstvo, je žalostno vprašal: »Mar je Kristus razdeljen?« Drugi vatikanski cerkveni zbor je sledil Pavlovemu duhu in označil Cerkev za zakrament edinstvi. Ekumensko gibanje tenkočutno zaznava ta klic in zato je skupna molitev kristjanov za edinstvo nekakšna predpoda edinstvi vseh kristjanov.

Sveda tudi v baziliki sv. Pavla papež ni mogel mimo molitvenega srečanja za mir v Assisiju oktobra lani. Molitev je za en dan zedinila predstavnike vseh verstev sveta. Do izraza je prišla edinstvo človeške družine, kristjani pa so se zavedeli, da je mogoče in tudi nujno uresničiti še veliko večjo edinstvo, ki nam je dana v enem krstu.

Isto nedeljo popoldne, ko je Janez Pavel II. molil s številno množico vernikov angelovo češčenje, je prav tako spodbudil k molitvi za edinstvo. Dejal je: »Ne smemo se utruditi moliti, čeprav sadovi le počasi zorijo ali pa niso takšni, kakor smo jih pričakovali.« Poudaril je pomen spreobr-

Goriški občinski svet se je poklonil spomenu Loizeta Bratuža

Goriško mesto je kraj zgodovinskih nasprotij. Župan dr. Scarano je rekel: »Nestrpnost, nerazumevanje, narodnostni spori so bili skrito zlo, ki je povzročalo nasilje v prvi polovici našega stoletja.« To skrito zlo je povzročilo tudi smrt »čiste žrtve« Loizeta Bratuža. Pred 50 leti dne 27. decembra 1936 se je to zgodilo v Podgori in se dokončalo v goriški bolnišnici 16. februarja 1937.

Lojzetu Bratužu se je ob 50-letnici njegove mučeniške smrti želel oddolžiti najprej goriški občinski svet na seji v ponedeljek 2. februarja. Svetovalci so bili polnoštevilno prisotni, tudi publika je zasedla svoja mesta. Povečini so bili slovenski ljudje, največ iz Podgore.

Župan je svoj govor začel: »Kar bom povedal, je odobril celotni občinski svet.« Njegove besede so torej bile odraz goriške občine, goriškega mesta, tistega mesta, ki je pod tedanjim diktatorskim režimom in v drugačnih zgodovinskih in političnih okoliščinah zapriseglo smrt slovenski narodni skupnosti ne samo v Gorici, temveč na celem Primorskem. Simbol te

namere je bila tudi smrt Lojzeta Bratuža.

Župan dr. Scarano je nato z zelo toplimi in prisrčnimi besedami orisal smrt Lojzeta Bratuža, kot jo poznamo iz zgodovinskih poročil, omenil tudi poznejše vojne in povojne dogodke ter zaključil: »Zbrani smo okrog Bratuževe družine, združeni z njo v spomenu na njihovega očeta in moža; vse mesto je, z občinskim svetom, ki ga zastopa, zbrano v vzajemnosti ob spomenu na krvavo žrtve moža, ki je bil miren in velikodušen.«

Celotni občinski svet in vse občinstvo sta z enominutnim molkom počastila Bratužev spomin.

Po nagovoru je župan v imenu občinskega sveta poklonil šopek rož navzoči vdovi Ljubki Šorlijevi, stisnil roko hčerki Lojzki in sinu Andreju, ki je tudi občinski odbornik.

Ta spominska svečanost v goriškem občinskem svetu je bila najbolj stvarna priča, kako se je v Gorici spremenilo politično ozračje in okolje, tudi do Slovencev. Ko se ob tem kot Slovenci veselimo, želimo, da bi goriško mesto še dalje živelo v demokratični strpnosti in mirnem sožitju.

Slovenska demonstracija na Dunaju

Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij sta v soboto 31. januarja organizirala na Dunaju protestno manifestacijo za dvojezično šolstvo pod gesli kot: Nobenih geto šol za koroške Slovence! Dvojezično je bolje za naše okolje! Ne damo se ločiti, skupno se hočemo učiti!

Demonstracije se je udeležilo kakih 5.000 oseb in je bila za Dunajčane, ki problema koroških Slovencev skoro ne poznajo, prava senzacija. Slovincem so se pridružili demokratično usmerjeni Avstrijci, gradiščanski Hrvatje in Južni Tirolci. Iz Celovca je poseben vlak s 15 vagoni pripeljal slovenske rojake s Koroškega, med vožnjo pa so priključili še dva vagona iz graške smeri. Skratka, kakih 1.500 Slovencev je prišlo s Koroške kot nekoč Martin Krpan na Dunaj terjat svoje pravice.

Demonstracija je izzvenela v poziv avstrijski vladi, naj ne kloni nacionalističnemu pritisku vodilnih strank, zlasti še stranke svobodnjakov ter koroškega Heimadienta (Služba domovini). Manifestacija se je zaključila pred sedežem avstrijskega kanclerja Vranitzkega, kjer so v imenu udeležencev spregovorili slovenski poslanec Karel Smolle, Marjan Sturm, Vladimir Wakounig, Franci Zwitter in Tereza Stipančič. Slovensko delegacijo je sprejel tudi sam kancler, ki pa ni obljubil nič konkretnega. Dejal je le, da mora biti rešitev šolskega vprašanja dobra, drugače je sploh ne sme biti.

★

Ob veliki manifestaciji za ohranitev dvojezičnega šolstva na Koroškem je deželno tajništvo Slovenske skupnosti poslalo predsedniku Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevžu Grilu naslednje pismo:

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti iskreno čestita Narodnemu svetu koroških Slovencev in ostalim prirediteljem mogočne sobotne manifestacije na Dunaju. Naša narodnostna skupnost čuti z vami in podpira vaše napore za ohranitev in razvoj Slovencev na Koroškem ter za pravične odnose med obema narodoma v deželi.

Kot močna dokaza volje do življenja in zahteve po pravični sta idealno povezani vaša sedanja manifestacija v avstrijski prestolnici in naš veliki shod za zaščitni zakon na Travniku v Gorici.

Pozdravljamo vas z iskreno željo, da bi demonstracija na Dunaju kmalu dosegla svoj cilj.

■ Ugrabljanje ljudi je zlasti na bližnjem vzhodu postala že prava industrija in nova oblika političnega boja. Morda še več, nova oblika vojaškega spopadanja. S talci so v te spopade potegnjene vodilne zahodne države s Sev. Ameriko na čelu. Tako je v pičlih 48 urah v Bejrutu v Libanonu bilo ugrabljenih 12 tujcev. Ugrabili so še pet drugih oseb, a so kasneje ugotovili, da pripadajo »državam s pravilno politiko« in so jih nato izpustili. Negotova je tudi usoda posebnega odposlanca anglikanske Cerkve Terryja Waita, ki se že tri tedne pogaja z ugrabitelji severnoameriških, britanskih in irskih državljanov. Zdi se, da je postal iz pogajalca talec proiranskih skrajnežev v Libanonu.

Odložena razprava

Rimski parlament je ponovno odložil razpravo o južnotirolskem vprašanju, saj je znova prišlo do izraza različno gledanje posameznih strank na to zadevo, ki se jo rešuje že od leta 1969, pa je še vedno odprta, saj je tudi vključena v seznam mednarodnih sporov generalne skupščine Združenih narodov. Poročevalec v parlamentu je bil minister za dežele Vizzini, ki je priznal, da obstajajo še nerešena vprašanja iz preteklega paketa (skupka raznih obveznosti, ki jih je treba izvesti). Gre predvsem za jezikovno enakopravnost (nemščina je v javnih uradih pogosto zastavljena), za nekatere sporne pristojnosti bocenske pokrajine (zlasti na šolskem področju in obveščevalnih sredstev) ter za ustanovitev posebnega upravnega sodišča. Vizzini je tudi priznal, da je Rim bore malo od sedaj storil za kulturo sožitja in strpnosti na Južnem Tirolskem. Ko so stranke v rimskem parlamentu ugotovile, da se njihova stališča razhajajo, so na predlog demokristjanov razpravo odložili brez datuma, kar so podprli vsi razen misovcev in proletarske demokracije.

■ V Ljubljani je prišlo do nenavadne smrtne nesreče. Ledena gmota, ki je zgrmela s strehe hotela Union na Miklošičevi cesti, je padla na prof. Jožeta Zemljaka iz Strunjana, ki je prav tedaj šel mimo in bil na mestu mrtev. Pokojni je bil star 79 let ter je izšel iz vrst krščanskih socialistov. Skupaj s Kocbekom je pomagal ustanoviti OF. Po vojni je opravljal pomembne službe v jugoslovanski diplomaciji. Slovenska zakonodaja predvideva za primer smrti zavoljo malomarnosti čiščenja snega na pločnikih ali na strehah tudi do 8 let zaporne kazni.

Papeževi govori ob sredah

Papeževi govori ob sredah bodo na avdiencah vernikom letos nekaj časa posvečeni osvetlitvi Jezusove božje in človeške narave ter poslanstva; govoril bo tudi o času Jezusovega rojstva. Povedal je, da to vprašanje ostaja še vedno odprto. Znanstveniki so si po dolgoletnih raziskavah še vedno needini. Ena od podmen nakazuje, da bi bil lahko rojen štiri leta pred časom, ko začnemo štet leta od sedaj določenega rojstva. Vendar tudi vprašanje tega datuma ostaja nepojasnjeno in daleč od točnosti.

SSk odločno proti namestitvi sinhrotrona pri Bazovici

Tržaški občinski svet je v petek 30. januarja po dolgi in burni razpravi s 37 glasovi zavrnil ugovore tako v zvezi z varianto regulacijskega načrta o cestnih priključkih kot v zvezi z namestitvijo sinhrotrona pri Bazovici. Za sklep o lokaciji sinhrotrona pri Bazovici so glasovali svetovalci večine razen predstavnika Slovenske skupnosti, ki je glasoval proti, slovenskega svetovalca PSI, ki se je vzdržal, kakor sta se vzdržala tudi dva predstavnika Liste za Trst. Od opozicije so svetovalci MSI glasovali za in tudi predstavnik Mestne liste, proti pa so glasovali svetovalci PCI in Tržaškega gibanja.

Kot smo omenili, je razprava potekala v razgretim obračju. Seji so prisostvovali tudi številni predstavniki prizadetega krajevnega prebivalstva. Večina je tudi zavrnila vse predlagane popravke in zadevne resolucije. Na koncu je prišla na vrsto resolucija, ki jo je predložil svetovalec in odbornik SSK prof. Aleš Lokar, v kateri zahteva pospešitev postopka za sprejetje zaščitnega zakona v parlamentu in drugih ukrepov v korist prizadetega prebivalstva, ki je izgubilo ozemlje zavoljo sinhrotrona. Resolucija je bila sprejeta z glasovi svetovalcev SSK, PCI in Tržaškega gibanja, medtem ko so se predstavniki DC, LpT in PSI vzdržali.

Izglasovanje Lokarjeve resolucije pomeni v teh okoliščinah velik politični doseg in obenem sad pogumnega in odločnega zadržanja predstavnika SSK. Zaradi tega je imelo tudi velik odmev tako v slovenski kot v italijanski javnosti.

Oporečniki samoupravnega socializma

(Od našega domovinskega dopisnika)
Orvelovska projekcija državne mašinerije se je v vseh dobah v skoraj vseh deželah izražala v resnejših ali milejših oblikah; s prepričevanjem in ideološkim nasiljem, z zapori in mučenji; z natezalnimi in sekanjem glav. Država je vselej rada bedela nad svojimi državljani, najsi so to že bili kraljevi podaniki v srednjem veku ali podaniki iranskih imamov v najnovejših časih.

Jugoslovanska komunistična partija, ki je (kakšna ironija zgodovinske usode) prevzela oblast menda zato, da oblasti ne bo imela, marveč jo bo »izročila« v roke delavcem (nesrečni delavci; še zdaj v Jugoslaviji ni docela jasno, kdo da je delavec in kdo je samo občan — o kmetu pa sploh ne vemo, če še vedno ni »kulak«) in teoretični komunistične revolucije so si kot prvi na svetu izmislili samoupravljanje delavcev. Da delavci v Jugoslaviji niti ne soupravljajo, kaj šele samoupravljajo, je bolj ali manj vsemu svetu znano. In vsemu svetu je prav tako jasno, ne le to, da ljudstvu vlada komunistična oligarhija; marveč, da ta oligarhija skuša svoje ljudstvo tudi idejno preobraziti, ga idejno »prekrstiti« in ga napraviti za svoje vernike.

Bodi pri Homeiniju brezbožnik in znašel se boš v zaporu, in bodi v samoupravnem socializmu demokrat, če želiš v zapor.

Poskušajmo povedati preprosteje od preprostega: biti demokrat v Jugoslaviji pomeni biti oporečnik, disident, sovražnik države in ljudstva, kajti komunistična oligarhija si pač vsa ta desetletja domišlja, da predstavlja ljudstvo in da je njegov reprezentant. Kakorkoli Slovenci nergamo večkrat na račun drugih jugoslovanskih republik, in pri tem priznavamo, da do nesporazumov med nami prihaja tudi zato, ker se premalo med seboj poznamo, je treba tokrat reči, da obstaja v Jugoslaviji demokratična fronta intelektualcev, ki so večna slaba vest komunističnim oligarhom.

KAKŠNA JE RAZLIKA MED POKOJNIM STIHOV IN DJILASOM?

Če že v drugih jugoslovanskih republikah uradne organizacije zavračajo demokratične pobude, ki po navadi prihajajo iz Slovenije, in katerih avtor je v veliki meri bil tudi rajni Bojan Stih, moramo priznati, da je fronta organiziranih demokratičnih naravnanih intelektualcev tudi v drugih republikah; če pri tem spomnimo samo na nekaj najnovejših primerov: od sarajevskega Sešlja do zagrebškega Parage in »beograjske skupine«.

Pa tudi zato, da ne bi po svetu kdo mislil, da si Slovenci domišljamo, da smo v Jugoslaviji edini, ki hočemo v svoji deželi demokracijo... Tudi zategadelj torej ne bi bil preveč ponesrečen poskus grobega in nepopolnega vpogleda v stanje v drugih republikah.

Po svetu je brez dvoma najbolj »legendaren« jugoslovanski oporečnik Milovan Djilas, nekdanji najožji Titov in Kardejev sodelavec. Po partijskih kritikah njegovega »liberalizma« so ga izključili iz partije in bil je tudi obsojen, ker je v ZDA objavil svoje »Pogovore s Stalinom«.

V Sloveniji so bili po vojni tudi skonstruirani komunistični sodni procesi (Nagode, Sirc in drugi), pa v Jugoslaviji nihče od obsojenih ni mogel kasneje imeti večjega vpliva, ker so nekatere od njih preprosto postrelili, drugi pa so si našli življenjski prostor v tujini. Beograjski Djilas pa je ostal doma in postal slaba vest komunističnih oblastnikov.

Potem smo imeli v Sloveniji dolgoletni »primer« Bojana Stiha. Tudi on, nekdanji partizan, je preizkusil slovenske samoupravne in socialistične zapore; čeprav le za kratko. In kot so Djilasa 1954 izključili iz partije, je le nekaj let za tem iz partije sam izstopil tudi Stih. In kot Djilas je ostal stalni trn v peti, stalni opominjevalec oligarhom.

Takoj naj povemo, da Stih v tujini ni pomenil posebno velikega disidenta, zato pa ga je slovenski narod vzel za svojega resničnega predstavnika. Djilas nekje piše, da ni težko prenašati zapora, čeprav je to »...kuća neobična«, če veš, da si zaradi ideje po nedolžnem v zaporu. Ni razlogov, da bi Djilas ne verjeli, da je vse, ker je delal med vojno in po njej, delal iz vere-ideje, kot pravi sam. In prav tako ni razlogov, da bi ne verjeli Stihu, da je s svojim partizanskim vojskovanjem verjel v zmago nečesa naprednega, boljšega.

In še ta razlika je med Djilasom in Stihom: Stih je imel velikanski vpliv doma, medtem ko Djilas v Jugoslaviji med ljudstvom ni prav preveč priljubljen.

IN ŠE O RAZLIKI MED OPOZICIJO V SLOVENIJI IN DRUGO PO JUGOSLAVIJI

Od lanske pomladi se v Sloveniji venomer kaj pretresljivega dogaja. Zlasti mladina, celo tista, organizirana v uradni organizaciji, je pričela vse bolj glasno izražati nezadovoljstvo nad nedemokratičnimi postopki oblasti; nad togimi »navadami« jugoslovanske vojske, nad okostenelo organizacijo Titove štafete, itd.

Pa v Jugoslaviji so bili ti slovenski postopki sprejeti hladno, če že ne sovražno. To množično slovensko gibanje, ki ga je Franc Šetinc pred kratkim označil za »protikomunistične sile«, in ki je značilen predvsem za vse sloje slovenske mladine, kakor tudi za praktično vse intelektualce, uživa pa vsaj tiho soglasje vseh drugih plasti prebivalstva... To množično opozicijsko gibanje, žal po drugih delih države, še ni zavzelo potrebnega obsega ali pa je bilo sploh ignorirano.

In da niti ne govorimo o revijah kot so: Nova revija, Mladina, pa študentska lista Tribuna iz Ljubljane in mariborska Katedra, ter ne nazadnje tudi Celovski Zvon, ki ga urejajo in vanj pišejo tudi avtorji iz jugoslovanske Slovenije.

Treba pa je reči, kot je bilo že poudarjeno, da med intelektualci vendarle obstaja opozicija tudi v drugih republikah, da poznamo oporečnike tudi drugod. Oglejmo si tokrat samo dejavnost nekaterih beograjskih odborov in komitejev, ki se pri komunističnih oblasteh zavzemajo za demokratično obliko človeškega sobivanja.

V Beogradu so se formirale skupine intelektualcev, ki pišejo petičije in apele najrazličnejšim oblastnim in sodnim institucijam. Naj na začetku omenimo »Odbor za obrambo svobode mišljenja in izražanja« (Odbor za odbranu slobode misli i izražavanja), ki se je v zadnjem času zavzemal za pomilostitev Džemaludina Latića in ostalih obsojenih na znanem sarajevskem procesu, pa za pomilostitev Mirka Sunića iz Zagreba in drugih. Najbolj znana petičija omenjenega odbora pa je »Predlog za vzpostavitev pravne države« (Predlog za uspostavljanje vladavine prava), ki je bil poslan in naslovljen na Skupščino Jugoslavije in jugoslovansko javnost.

Drugi odbor, ki se bori za liberalizacijo jugoslovanskega sistema je »Odbor za zaščito umetniške svobode« (Odbor za zaščito umetniške slobode), ki se je pred časom zavzemal tudi za Tomaža Mastnaka, protestiral proti prepovedi knjige Dr. Vojislava Sešlja »Hajka na heretika« itd.

Poznan je še »Odbor za zaščito človeka in okolja« (Odbor za zaščito čoveka i okoline), ki se je moral, kakor je to za Slovence čudno, ukvarjati celo s protestom proti preiskavi zoper svetnika Gospodarske zbornice Jugoslavije, ker je ta na televiziji govoril o posledicah černobilske katastrofe pri nas. Vlada je hotela namreč uvesti proti njemu kazenski postopek, ker da so bile njegove informacije škodljive za jugoslovanski turizem...

Poznan je še v Beogradu »Fond solidarnosti«, ki si je zadal težko nalogo mobilizirati jugoslovansko javnost v borbi proti birokratsko monopolnim odnosom oblasti do državljanov.

Zanimivo bi bilo omeniti pred kratkim spočeti list »Samouprava«, ki ga izdajajo v Novem Sadu in čigar ustanovitelji so znani književniki, filozofi in časniki; med drugimi: režiser Boda Marković.

Če na kratko povzamemo: cela vrsta odborov in skupin intelektualcev je, ki so pripravljeni bojevati se za večjo demokracijo in proti samoderžavi oblasti. Toda žal gre tu v glavnem za skupine akademikov in drugih izobražencev; občuti pa se tisto pomanjkanje množičnosti odpora sistemu, ki je značilno za Slovenijo. Dokler v teh okoljih, kljub vsem pobudam akademikov, ne bo duh demokratizacije zavel tudi med širokimi sloji, bodo v Beogradu in drugod po Jugoslaviji oporečniki le preveč osamljeni in »glasovi vpijočih v puščavi«.

Posredoval V. Slemensky

Sv. Višarje

Kot smo že poročali, vozi od decembra nova žičnica iz Ovčje vasi na Sv. Višarje. Zdaj jo uporabljajo povečini le smučarji, pričakujejo pa, da bodo na pomlad začeli hoditi tudi romarji, saj je zadnje leto bilo veliko povpraševanje, kdaj bomo zopet lahko šli na to gorsko božjo pot.

Pozimi je na Sv. Višarjah maša vsako nedeljo ob 12. uri, če le ni prevelikega snežnega meteca, ki je pot od žičnice do svetišča neprehodna. Cena za vožnjo z žičnico gor in nazaj je 10.000 lir. Skupine z več kot 25 potniki pa plačajo 8.500 lir na osebo.

Tečaj za duhovnike v Rimu

Med številnimi pobudami slovenskega papeškega zavoda Slovenika v Rimu je zadnja ta, da so v januarju organizirali tritedenski tečaj za duhovnike iz Slovenije. Število je bilo omejeno in sicer 13 ter en skupinski vodja. Duhovniki so se odzvali in napolnili odkazano število: prišli so iz vseh treh slovenskih škofij od Prekmurja do Vipavske doline.

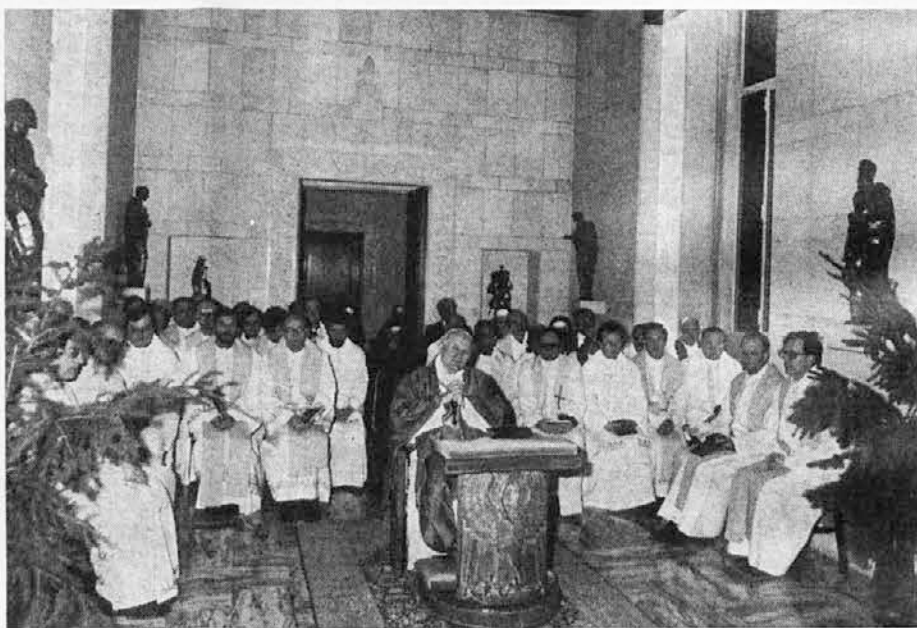
Namen tečaja je bil spoznavati Cerkev z rimskih perspektiv. V ta namen so udeležencem predavali priznani slovenski in hrvaški profesorji, živeli v Rimu; izkazalo se je, da jih ni malo. In tudi člani raznih papeških uradov in ustanov. Prišli so tudi zastopniki jamejcev iz Trsta, Gorice, Koroške ter Nemičije, da so osvetlili položaj in delo slovenskih duhovnikov izven meja Slovenije. Zadnji večer, v petek 30. januarja, je prišel mednje tudi nadškof Colasunnon, bivši nuncij v Beogradu, da je spregovoril o poslanstvu papeških nuncijev.

Tečaj je bil resen, saj so bila predavanja dopoldne in popoldne. Tečajniki so izrabili bivanje v Rimu tudi zato, da so si ogledali znamenitosti mesta in okolice. Tako so porovali v Subiaco in na Montecassino, da so videli kraje sv. Benedikta.

Celodnevni obisk so posvetili tudi Assisiju. Tam so somaševali v spodnji cerkvi na grobu sv. Frančiška, potem pa si pod strokovnim vodstvom hrvaškega minorita ogledali srednjo in višjo baziliko ter minoritski samostan z ogromno obednico, v kateri je obedoval tudi papež Janez Pavel II. Seveda ni izostal obisk cerkve sv. Klare, stolnice sv. Rufina, sv. Damijana in Marije Angelske. Vendar niso samo romali, obiskali so tudi televizijski center Telespazio v kraju Fucino; to je verjetno najodobnejši center te vrste v Evropi, saj so z njim povezani z vsemi umetnimi sateliti, ki jih ni malo.

Najpomembnejši dogodek pa je gotovo bilo somaševanje s sv. očetom v njegovi zasebni kapeli. Bilo je to 15. januarja ob 7. uri zjutraj. Somaševali so vsi udeleženci tečaja in pa gojenci Slovenika. Maševali so v latinščini, berila so pa bila v slovenščini. Po maši se je papež pozdravil z vsakim posameznikom. Izkazalo se je pa, da bi lahko somaševali v slovenščini, ker je bil sv. oče pripravljen na to.

Tečaj se je zaključil v soboto 31. jan., ko so se udeleženci vrnili v svoje župnije, gotovo duhovno bogatejši kot so prišli v Rim.

Udeleženci študijskega tečaja in gojenci Slovenika v Rimu pri somaševanju s sv. očetom v njegovi zasebni kapeli 15. januarja letos

Dokument o mednarodnih dolgovih

V Vatikanu je bil v torek 27. januarja objavljen dokument, ki ga je pripravila papeška komisija »Justitia et pax« (Pravičnost in mir) in ji načeljuje kardinal Etcheagaray. Dokument, ki obsega 30 strani, nosi naslov »V službi človeške skupnosti: moralni pogled na mednarodne dolge«.

Besedilo so sestavili ob sodelovanju cerkvenih izvedencev v gospodarstvu, škofov iz Tretjega sveta ter upoštevajo mnenj tako upnikov kot zadolženih, izročili pa so ga vsem diplomatskim predstavnikom v Vatikanu ter vsem škofovskim konferencam po svetu, da z njimi seznanijo upravne, gospodarske, družbene in finančne oblasti v svojem okolju, pa tudi Svetovni banki in Mednarodni denarni sklad.

Dokument izhaja iz dejstva, da imajo države v razvoju več kot tisoč milijard dolarjev dolgov. Sestavljalci se skrbno izogibajo, da bi ponujali svoje tehnične rešitve; te, bodisi kratkoročne kot dolgoročne, naj poiščejo zainteresirani. Vsekakor naj bi industrijske države, v njihovem lastnem interesu, uporabljale v postopanju z zadolženimi »več modrosti, pravičnosti, radodarnosti in solidarnosti«.

Da bodo dolžniške države preživele, se je treba vprašanja lotiti nemudoma; vsako odlašanje pomeni poglobljanje krize in nevarnost, da vse preraste v neizbežen spopad. Edina pot je dialog in sodelovanje. Ogihati se je treba prelomom med dolžniki in upniki, spoštovati tudi dolžnika, ki ne more vračati in ga ne stisniti v nemogoče pogoje. Razvite države Zahoda, države v razvoju ter mednarodne denarne in finančne ustanove imajo vsaka svojo odgovornost, vse ravnanje pa naj vodi solidarnost. Tudi dolžnikom je treba pomagati, da se v nastali krizi ne bodo zapirali vase, ampak skrbno in premišljeno usmerjali svoj prihodnji razvoj.

Visok jubilej reškega nadškofa

V torek 13. januarja je minilo 35 let, kar je bil posvečen v škofa reško-senjski nadškof Josip Pavlišić. Rodil se je v Starem Pazinu 28. febr. 1914. Mašniško posvečenje je prejel v Gorici 2. aprila 1938. Za pomožnega škofa je bil posvečen 13. jan. 1952 in za nadškofa-pomočnika s pravico

nasledstva je bil imenovan 27. julija 1969. Reški nadškof in metropolit pa je postal 18. aprila 1974, ko se je umaknil v pokoj njegov prednik msgr. Viktor Burić.

Kot pomožni škof je deset let kot župnik upravljal Ogulin. Ves čas je bilo kolo njegovega prevoznega sredstva. Z njim je obiskoval župnije, kjer je birmoval (leta 1952 na en dan v Cetingradu 1.300 otrok in odraslih). Tri leta in pol je bil škof-župnik v Gospiću. V svojem duhovniškem življenju se spominja dveh težkih dni, ko je bil leta 1947 v Lanišću umorjen podravnatelj pazinskega semenišča Bulešić in ko je bil imenovan za škofa in je moral zapustiti pazinsko semenišče, v katerem je bilo takrat 307 gojencev.

Med zadnjo vojno je bila močno prizadeta njegova škofija. Razdejanih je bilo nad 70 cerkva in župnišč. To ga je prisililo, da je kot škof neprestano gradil in tudi sam je ročno delal. Obnovil je 23 zgradb. Doživel je veselje, da je 17. decembra 1984 olagoslovil temeljni kamen za novo bogoslovje na Reki. Stavba je sedaj pokrita in se uresničuje njegov dolgoletni sen. Svoj škofovski jubilej je praznoval med svojimi bogoslovci.

(Po Glasu koncila, št. 4)

Odstranjevanje križev na Poljskem

Škof Stanisław Szymborski iz Kiele na Poljskem je obsodil odstranjevanje križev iz učnih prostorov v poljskih šolah. V pastirskem pismu, ki so ga brali v vseh župnijskih cerkvah njegove škofije, je poudaril, da takšna poteza oblasti v mejah njegove škofije nikakor ne bo prispevala k ozračju miru in edinstva. Oblasti je pozval, naj križe spet namestijo na stara mesta. Odstranjevali so jih že večkrat v preteklosti; leta 1983 je med šolskimi oblastmi na eni ter šolarji in njihovimi starši na drugi strani prišlo do hudih napetosti zastran križev.

Zaskrbljujoče nazadovanje

Po statističnih podatkih Cerkve v ZDA se je v letošnjem študijskem letu zmanjšalo število bogoslovcev v primerjavi z lanskim za štiri odstotke. Lani jih je bilo vpisanih 10.811, letos pa 10.371.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Papež Janez Pavel II. je preteklo nedeljo ob molitvi angelovega češčenja govoril o škofovski sinodi, ki bo letos v oktobru razpravljala o poklicu in poslanstvu laikov v Cerkvi in svetu 20 let po zadnjem koncilu. Sv. oče je napovedal, da bo o tem govoril vsako nedeljo do začetka omenjene sinode. Poleg tega se je ob opoldanskem nagovoru ustavil tudi ob Dnevu za življenje, ki se je v Italiji obhajal 1. februarja ter dejal, da kdor nasprotuje življenju, je sovražnik miru. Omenil je tudi bližnjo nabirko za nove cerkve v Rimu. Popoldne istega dne je obiskal župnijo Marije Matere božje, ki je bila ustanovljena pred 50 leti na robu mesta, danes pa je že vključena v rimsko vele-mesto. V njej živi 3.700 dužin z 12.000 osebami. Naslednji dan, na svečnico, pa je v baziliki sv. Petra maševal redovnikom in redovnicam, ki delujejo v Rimu. Dejal jim je, da Cerkev potrebuje njih navzočnost. Rim je pri tem še posebno privilegirani: v njem deluje 25.000 redovnikov in se nahaja 30 generalnih hiš.

■ Ob obisku v Washingtonu se je italijanski zunanji minister Andreotti sestal z državnim tajnikom Shultzom, predsednikom Bushom in samim predsednikom Reaganom. Pogovor s slednjim je trajal 20 minut. Razčisti so bili vsi nesporazumi, ki so še obstajali med ZDA in Italijo. Andreotti je potrdil, da bo Reagan pred vrhom sedmih najbolj razvitih zahodnih industrijskih držav, ki bo v Benetkah od 8. do 10. junija, uradno obiskal Italijo. Italijanski zunanji minister je s severnoameriškim predsednikom tudi razpravljaval o odpiranju sovjetskega voditelja Gorbačova do Zahoda in o sedanji napestosti na Bližnjem vzhodu. Izrazil je svoje nasprotovanje kakršnemu koli vojaškemu posegu in označil nastop ameriškega brodogradnje kot opomin kakor pa resnično voljo za spopad.

■ V mestu Zaragoza v Španiji, kjer je slavno božjepotno svetišče Marije na stebri (Nuestra Señora del Pilar), je prav v bližini svetišča prišlo do atentata na vojaški avtobus. Avto z bombo, ki je stal pred cerkvijo, je razneslo v trenutku, ko je mimo privozil omenjeni avtobus. Očitno so bombo sprožili na daljavo. V vozilu so bili profesorji in častniki vojaške akademije v Zaragozi. Voznik (civilist) je bil pri priči mrtve, od 36 ranjenih pa je kasneje umrl major Rivera.

■ Na plenumu centralnega odbora sovjetske partije je njen glavni tajnik in sovjetski voditelj Gorbačov izrekel kritike o obdobju po 20. kongresu, češ da je bila destalinizacija zgolj navidezna. Za časa Brežnjeva je stranka ostala prikovana na teoretične zamisli iz tridesetih in štiridesetih let. Vsaka novost je bila sumljiva. Sovjetsko vodstvo ni bilo zmoglo konstruktivnega preverjanja, prepuščalo se je samozadovoljstvu in konservativnim težnjam, nasprotujoč vsemu, kar ni bilo v skladu z ustaljeno prakso. Tako je prišlo do zmanjšanja storilnosti in socialnih krivic, kar je spet povzročilo malodušje, ne-dejavnost, potrošništvo in cinizem. Kritiki razmer iz preteklosti je nato Gorbačov dodal nekatere revolucionarne misli: sprejmenil naj bi se volilni zakon tako v političnih kot upravnih in partijskih telesih; na izbiro naj bi bilo več kandidatov, tajnike naj bi izbrali na tajnih volitvah in ne več z dviganjem rok. In kar je najbolj nezaislišano: pomembne funkcije bi lahko izročili tudi nepartijscem.

■ Severnoameriška vlada je dejansko pred arabskimi teroristi brez moči, saj zadeva »tajnega dogovarjanja« z Iranom dovolj jasno kaže, da rožljanje z orožjem teroristov ne spravi na kolena. Kljub temu pa se je vlada v Washingtonu spet zatekla k temu načinu prepričevanja. Tako se nahajata v Sredozemlju dve samostojni ladijski skupini z letalonosilkama Nimitz in Kennedy na čelu, vsak čas pa se pričakuje prihod eskadre petih ladij, ki imajo na krovu 1.900 mornariških strelcev.

■ Čeprav bo dokončni rezultat referenduma o novi filipinski ustavi znan šele ob koncu tega tedna (država šteje 7.000 otokov in otočkov, rezultatov pa še ne beležijo z računalniki), je vendar že jasno, da so Filipinci z ogromno večino (75-80 %) potrdili novo ustavo in s tem izrekli zaupanje sedanji predsednici države Aquinovi. Volilna udeležba se je sukala med 85-90 %. Predsednica je volitve označila za čiste, poštene in v redu potekajoče. Ni bilo kakih večjih motenj s strani gverilcev, le v dveh krajih kakih tisoč km proč od filipinske prestolnice Manile so se komunistični gverilci hoteli polastiti volilnih žar, a jim je vojska to preprečila, pri tem pa devet napadalcev ubila.

Dramska skupina se je nekoliko pomla-

Goriški nadškof časnikarjem in tiskarskim delavcem

Za praznik sv. Frančiška Saleškega (24. jan.), zavetnika časnikarjev, goriški nadškof že vrsto let prireja srečanje s časnikarji in vsemi drugimi, ki so zaposleni v tiskarski stroki. Ker je bil p. Bommarco letos na sam svetnikov dan odsoten (udeležil se je srečanja škofov Treh Benečij s papežem), je predstavnike tiskane besede povabil v škofijski dvorec v četrtek 29. januarja na večer. Tam je opravil v somaševanju z dr. Močnikom (odgovorni urednik Katol. glasa) in msgr. Zambonardijem ter Boscarolom (bivši in sedanjí urednik škofijskega tednika Voce Isontina) sv. daritev.

V pridigi je omenil srečanje s sv. očetom, ki je v nagovoru poudaril tri važne zadeve, ki naj bi se jim škofje in drugi apostolski delavci (kar velja tudi za časnikarje) predvsem posvečali: družina, župnija in katoliška šola. In če je letošnji program goriške nadškofije: »Skupnost in misijonsko poslanstvo«, je potem jasno, da imajo svoje vrste misijonsko poslanstvo tudi časnikarji. Naj služijo vedno le resnici in bodo zavzeti za dobro.

Po maši je g. nadškof vse navzoče povabil na prigrizek. Pri tem ga je pozdravil sodelavec »Voce Isontina« dr. Mafaldo Cecchet, urednik istega lista Renzo Boscarol pa je pozdravil dr. Močnika kot najstarejšega med prisotnimi in obsodil pomanjkanje kulturnega sožitja, ki se je znova pokazalo ob pomazanju čelne stene cerkve sv. Ivana v Gorici s sramotilnimi napisi zoper Slovence. - jk

Občni zbor MPZ Lojze Bratuž

V petek 23. januarja je zbor L. Bratuž imel po pevskih vajah svoj redni občni zbor. Uvodnemu poročilu predsednice Franke Žgavec je sledilo poročilo tajnice Aleksandre Kosič in blagajnika Danijela Čotarja.

Franka Žgavec je najprej orisala zgodovino zbora, saj poteka 40 let od njegove ustanovitve. Prvi zametki tega zbora segajo v prva povojna leta, ko si je skupina ljubiteljev petja zadala nalogo ohranjanja slovenske zborovske zakladnice, utrjevanje narodne zavesti in vzgajanje članov za vsestransko kulturno delo. Tako so se vpejljal prva glasbena srečanja, ki trajajo še danes. Zbor so vodili Doljak, Filej, Bolčina in sedaj že nad 20 let prof. Stanko Jericijo, kateremu se je predsednica zahvalila v imenu vseh pevcev za požrtvovalnost in trud, ki ga že toliko let posveča zboru. Franka Žgavec je spomnila, da je naše petje ljubiteljsko in zato ne manjkatežav, ki so s tem v zvezi. Veliko pa je tudi zadoščenja in navdušenja, ki smo ga bili tolikokrat deležni. Najbolj hromi delo odsotnost pevcev pri vajah in s tem tudi neuravnovešenaasedba. Velikokrat je bila v zboru tudi diskusija o izbiri pesmi. Prezahtevna skladba nas pusti praznih rok, prelaha pa s prazno dušo — je menila predsednica. Tudi začrtan program ob začetku mora postaviti naše pevce pred delo, obenem pa tudi pred cilje. Brez truda pa ni uspeha. Vsak nastop mora biti izkušnja za nadaljnje delo.

Tajnica Aleksandra Kosič se je spomnila drage pevke Alenke Černic, ki nas je prerano zapustila po krajši bolezni. Njeno odsotnost bomo težko nadomestili, saj je bila Alenka nadvse aktivna in priljubljena tako v zboru kot v širši slovenski skupnosti. Ohranili jo bomo v najlepšem spominu.

Aleksandra je svoje poročilo nadaljevala s podrobno sliko delovanja. Zbor je v zadnjem triletnem obdobju (odbor se obnavlja vsaka tri leta) nastopil na pevski reviji Cecilijanka in prejel priznanje za 25. nastop. Dvakrat je bil prisoten na italijanski Cecilijanki, na božičnici v goriškem Avditoriju. Leta 1984 je imel koncert narodnih pesmi v Kanalu, 1985 se je udeležil koncerta, ki ga je priredilo v Trstu zborovsko združenje USCI; sezono je zaključil s koncertom Marijinih pesmi v Nabrežini. Oktobra 1985 je zbor nastopil s samostojnim koncertom na Koroškem,

spomladi 1986 pa je zbor naštudiral koncert Gallusovih in slovenskih sakralnih pesmi, s katerim je nastopil v Pevni, Steverjanu, Gorici, Trstu in Mariboru. Zlasti ta zadnji nastop je ostal pevcem v lepem spominu. Še sedaj se živo spominjajo toplega in navdušenega sprejema, ki so ga bili deležni. Letošnjo sezono je zbor pričel z nastopom na Gregorčičevi proslavi v goriškem Avditoriju. Skupaj z zboroma Hrast in M. Filej, s solisti in ob spremljavi orkestra, je naštudiral Jefejevo prisego, ki je bila deležna tople pohvale. Koncert je ponovil v goriški stolnici, kjer je nastopil tudi samostojno, kot tudi ostala dva zbora, s tremi pesmimi.

Blagajnik Danijel Čotar je osvetlil finančno stanje zbora. Zahvalil se je Kmečki banki, Cassa di Risparmio, Deželi, ZSKP in pevcem samim za prispevke, ki so jih dali zboru v zadnjem triletnem obdobju.

Sledila je razrešnica in volitve novega odbora, ki ga sedaj sestavljajo: prof. Stanko Jericijo, Franka Žgavec, Danijel Čotar, Aleksandra Kosič, Anka Černic, Nadja Cotič, Aleksander Kosič, Dario Brajnik, Niko Klanjšček. - M.K.

Sovodnje

Prva seja občinskega sveta v tem letu. Bila je v četrtek 29. januarja ter posvečena v glavnem zadevam formalnega značaja. Na vrsto pa je prišel tudi problem, ki vzmernirja že dalj časa sovodenjsko prebivalstvo, o čemer poročamo na drugem mestu.

Svetovalci so odobrili davek na uporabo električnega toka, ki ostane isti kot lani, tj. 13 za gospodinjstvo na kv. uro, 5,5 pa za industrijske in podobne dejavnosti.

Obračun za leto 1985 je bilo treba ponovno odobriti, ker je nadzorni odbor ugotovil pogršek kakih 6 milijonov lir iz neke postavke, zaradi česar se je prebitez zmanjšal od 54 na 48 milijonov.

Sledila je potrditev osemčlanske občinske komisije za trgovino. Sestavljajo jo župan, dva občinska svetovalca (za večino Marjan Tomsič, za manjšino Branko Černic) ter za Združenje trgovcev Oskar Kovac, Danilo Cotič in Dušan Pelicon. Sindikat je s svoje strani poslal tri imena.

Državna zveza občin Italije (ANCI) je sprejela resolucijo, o kateri je na seji razpravljala tudi občinski svet. Po mnenju večine upraviteljev so zakoni, ki urejajo delovanje javnih uprav, zelo pomanjkljivi. Resolucija se zavzema za preureditev teh predpisov, ki naj bi omogočili bolj učinkovito delo pri upravljanju javnih ustanov.

Župan je poročal o nedavnem izletu v Škofjo Loko, pri čemer je prišlo do nekaterih nevesčnosti. Povedal je tudi, da je uprava prišla naproti dijakom s Peči, ki obiskujejo srednjo šolo v Gorici, tako, da jih bo občinski šolski avtobus prepeljal v Rupo, od tam pa do Gorice avtobus družbe APT. Tudi je seznanil svetovalce s prošnjo lastnikov zemljišč pri rupenskem mostu čez Vipavo, katera so bila zasežena pri širjenju ceste. Družba ANAS teh zemljišč do danes ni izplačala, zavoljo česar je občinska uprava naredila zadevne korake. - R.D.

Šport

MOŠKA D LIGA

Centroradio - Soča Sobema 3 : 1 (15 : 12, 15 : 4, 3 : 15, 15 : 10)

Soča Sobema je v Trstu sicer doživela poraz, vendar ga je uspešno ublažila. Tržačani so se namreč predstavili kot zelo enotna in natančna ekipa, skratka trd oreh, ki si gotovo zasluži trenutno visoko uvrstitev. Naglo so izkoristili naše napake in že smo bili pri 2 : 0. Soča Sobema pa se je vseeno potrudila in trikrat postavila v resne težave domače moštvo (v prvem, tretjem in četrtem setu). Le malenkost, recimo dve točki več v prvem oziroma četrtem setu za Sočo Sobemo, pa bi se tehnična srečanja prevesila, tak je bil vtis. - P.T.

Dramska skupina SKPD Sedej iz Steverjana vabi na premiero igre Franca Sal. Finžgarja

»VERIGA«

ki bo v Sedejevem domu v nedeljo 8. februarja ob 16. uri. Režija Franko Žerjal.

OBVESTILA

Maša za bolnike bo v nedeljo 8. febr. ob 15.30 v cerkvi Srca Jezusovega v Gorici.

Slovenska prosveta in Društvo slovenskih izobražencev v Trstu prireja Prešernovo proslavo v ponedeljek 9. febr. ob 20.30 v Peterlinovi dvorani. Razglasili bodo izid literarnega natečaja Mladike in tekmovalna Mladi oder. Pela bo sopranistka Ljubica Berce Košuta. Govoril bo pisatelj Boris Pahor.

PD Mačkolje vabi na prireditev ob Dnevu slovenske kulture. Na sporedu je srečanje z dr. Tomažem Simčičem, avtorjem knjige »Jakob Ukmar«. Nastopajo recitatorji, otroški zbor Slovenski sopek in društveni zbor. Prireditev bo v nedeljo 8. febr. ob 16. uri v srenjski hiši v Mačkoljah.

Drugo predavanje na versko poglobitveno tematiiko bo v torek 10. febr. ob 19. uri v dvorani v ul. Risorta 3. Prirejata ga Skupnost krščanskega življenja in SZSO - Trst. Na temo »Človek« bo predaval g. Pepe Marketz, župnik v Szentjakobu v Rožu na Koroškem.

Zveza kult. društev Trst - Gorica - Čedad priredi v Gorici 6. in 7. februarja ter v Trstu 7. in 8. februarja Dan slovenske kulture. V goriškem Avditoriju bo v petek 9. febr. ob 18. uri odprtje antološke razstave fotografa Milenka Pegana, v soboto 7. febr. v Kulturnem domu v Gorici pa ob 20. uri nastop »Preblistek«, na katerem sodelujejo Trepetički, Rino Chinese ter Giovanni Di Lenardo Checco z ansamblom SSS. Govoril bo Ferruccio Clavara. V tržaškem Kult. domu bo v soboto 7. febr. odprtje likovne razstave »Govorica naših barv« (pripravilo Društvo beneških likovnikov) in odprtje dokumentarne razstave »Slovenci tam za goro«. Govoril bo Pavel Petricig. Nastopi Liža s svojo harmoniko. V nedeljo 8. febr. ob 16.30 istotam nekaj za otroke: čarovnije iz Benečije. Ob 17. uri »Štopienjo za štopienjo«. Sodelujejo Trepetički, trije pevski zbori iz Benečije, beneška folklorna skupina Živani, folklor in petje iz Režije ter Beneško gledališče. Govorila bo Jole Namor.

Zveza slov. katol. prosvete - Gorica

Združenje cerkv. pevskih zborov - Gorica
15. februarja bo izšla spominska publikacija ob 50-letnici mučeniške smrti

Lojzeta Bratuža

ČISTI ŽRTVI
SVETAL SPOMIN

DAROVİ

Za Katoliški glas: Ida Koshuta, Gorica 50.000; N. N., Gorica 30.000; Ada Komjanc 8.000; Jolanda Zaffalon 18.000; Pavla Tomsič 28.000; N. N., Trebče 16.000; dr. Jožko Markuža, Mavhinje 18.000; Krista Godnič Tomažič namesto cvetja na grob s. Lede-Marte Piščanc 30.000; Lovrenčević iz Bazovice v spomin Marije Čufar 10.000 lir.

Za tiskovni sklad Katoliškega glasa: Marija Tomsič 18.000; Peter Tomsič 18.000; Herman Jazbec 18.000; N. N., Opčine 15.000; Sklad »M. Čuk« za objavo darov in oglasov v letu 1986 50.000 lir.

Ob 50. obletnici mučeniške smrti Lojzeta Bratuža: Cilka Kovač za Pastirčka 15.000 in za Našo pot 15.000 lir.

N. N., Gorica: za Pastirčka 20.000 in za Našo pot 10.000 lir.

Za popravilo cerkve v Sovodnjah: Ivana in Slava namesto cvetja na grob Jožefa Petejana 70.000 lir.

V spomin pok. Elizabete: družina Komjanc za duhovniške poklice 800.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: ob blagoslovu družin v januarju: Postaja 1.200.000, vas Center 3.445.000; ob pogrebu Jolande (Sanatorij) 100.000; ob pogrebu Agostina Tusso 100.000; v spomin pok. Mateja Veniera 10.000; Caharija 50.000; Semec 10.000; Mihelič 5.000; Venier 10.000; Radovič 5.000; G. J. 10.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Marija Škerlavaj v spomin na brata Pepija 100.000; Marija Škerlavaj-Milič 20.000; druž. Ostrouška v spomin na teto Marijo 100.000; N. N. za nove lestence 310.000; Marta Malalan za popravilo orgel 20.000; N. NN. ob svoji 80-letnici 20.000; Marija Brč-Kralj v spomin na moža Marija 10.000; Eda Milič-Kralj v spomin na očeta Marija, za popravilo orgel 20.000; N. N. 50.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: druž. Sosič 5.000; N. N. ob svoji 80-letnici 20.000 lir.

Za CPZ Sv. Jernej - Opčine: N. N. ob svoji 80-letnici 20.000 lir.

Za Sklad »M. Čuk«: N. N. ob svoji 80-letnici 20.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Banah: Bruno Malalan 12.500 lir.

Za obnovitev cerkve na Ferlugih: Fulvio Collovig v spomin na taščo Nadalino 30.000 lir.

Za cerkev v Bazovici: Marta Mužina 10.000; Lovrenčević v spomin Marije Čufar 20.000; Marija v spomin moža Vincenca Križmančiča 20.000; Angela, Marija in Svetko Mesarjevi v spomin Marije Čufar 30.000; Silvana Grgič v spomin staršev 50.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda pri Domju: M. K. 25.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa: N. N. 10.000; N. N. 25.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N. v spomin svojih dragih 100.000; Marija Malnig 100.000; Amelija in Leopold Pangos 38.000 lir.

Za lačne po svetu: Pavla Tomsič 100.000; N. N., Mavhinje 10.000 lir.

Za gobavce: Pina Grbec, Trst 50.000 lir.

Za misijone: N. N., Mavhinje 20.000 lir.

IZSEL JE
»PASTIRČEK«
ŠT. 5

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglaš in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 18 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Sporod od 8. do 14. februarja 1987

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.15 Mladinski oder: »Pozor, črna mabela!« 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Nediški zvon. 14.45 Sportni in glasbeni popoldan z Ivanom Peterlinom in Silvijem Kobalom. 16.00 Športne novice.

Ponedeljek: 8.10 Pričevanja o TIGR-u. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Poljudno čtivo; pravnik in strok. pisec Branka Premrou. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Otroški kotichek: Pravljilčni vrtljak. 16.00 Osebn. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Orkester Haydn Philharmonia.

Torek: 8.10 Nediški zvon. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Beleška; prehrana. 14.10 Povejmo v živo! 15.00 Mladi mladim. 16.00 V znamenju Rdečega križa. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Orkester Philharmonia. 18.00 Branko Šömen: Slovenski humoristični prazniki.

Sreda: 8.10 V objemu gora. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Rastline: strupi ali zdravila? Notranja stiska... 13.20 Revija ZCPZ v Kult. domu v Trstu. 14.10 Gospodarska problematika. 14.40 Križem-kraži! 16.00 Od Milj do Devina. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pianist Aleksander Rojce. 18.00 Kulturni odmevi.

Četrtek: 8.10 Od Milj do Devina. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Naš jezik; film... 14.10 Otrok in šola. 16.00 Na goriškem valu. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Učiteljski ženski zbor iz Ostrave na Moravskem. 18.00 Spomini Alojza Zidarja.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Spoznavajmo naš mali nevidni svet; ščedensko narečje. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Naš jezik. 14.20 Ne prezirimo! 15.00 V svetu filma. 16.00 Osebn. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Ensemble »Concerto« iz Milana. 11.10 Dekliški zbor Vesna iz Sv. Križa. 11.30 Bio-vrt; odajda iz Kanalske doline. 14.10 Otroški kotichek: Kaj je v vreči? 14.30 Drugi program. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 A. Rustja: »Kraška ohceta«.

Dne 1. februarja 1987 je odšel k Stvarniku

dr. Alojzij Vogrič

odvetnik - notar

rojen leta 1902 na Slapu ob Idrijci

Zalujoča žena dr. Viktorija, svakinji in vsaka ter ostali sorodniki

V ZDA: Oakland - San Francisco - Monterrey; v Italiji: Malcesine - Gorica - Steverjan - Jazbine.

ZAHVALA

Sredi novembra preteklega leta nam je Gospod odpoklical našega ljubljenega moža, očeta in starega očeta

Ludvika Klakočerja

Iskrena zahvala g. žniku Žerjalu, vsem pevcem in vsem neštetim prijateljem, ki ste se ga spomnili v molitvi in nam izkazali sožalje ter nam tako srčno pomagali ob tej težki izgubi.

Zena Mari, hčerki Muci in Irena z družinama

Avstralija, Sydney, 10. januarja 1987

Vaš Hotel

34170 GORIZIA - GORICA (ITALY) - CORSO ITALIA, 63
TELEF. (0481) 82166 / 7 / 8 - TELEX 461154 PAL GO I

Zveza slovenske katoliške prosvete Gorica prireja

OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE

srečanje s pesnikom ALEKSIJEM PREGARCEM
Pesnika bo predstavila prof. Ester Sferco. Sodeluje zbor
»Sovodenjska dekleta«, ki ga vodi Sonja Pelicon.

Gorica - Katoliški dom - četrtek 12. februarja ob 20.30